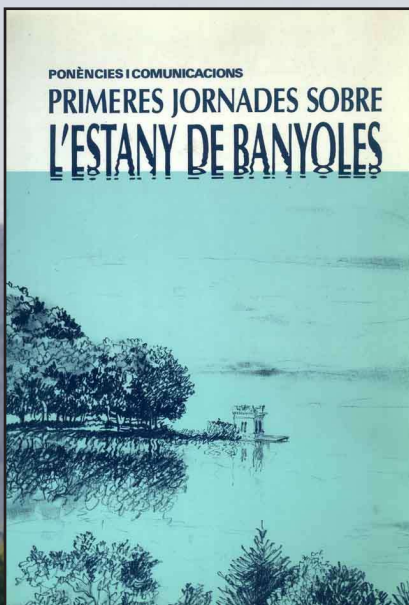

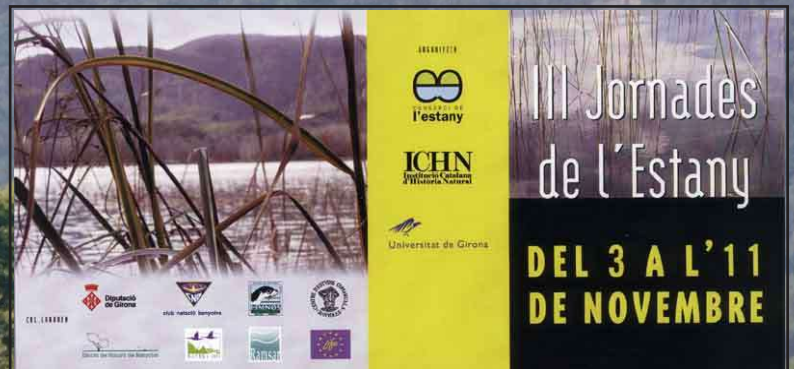
La Llúdriga

Revista trimestral de Limnos. Núm. 64. Hivern 2004-2005

Sumari

Editorial
Citacions de fauna
Activitats
Notícies

**20 ANYS DE PROJECTES
I RES MÉS**

LIMNOS:

Associació de Defensa
del Patrimoni Natural
del Pla de l'Estany

Adreça postal:
Plaça dels Estudis, 2
(Edifici Museu Darder)
17820 Banyoles
Tel. 972 57 44 67

Ens trobareu a:
Passeig de La Draga, 5-7
(Escola de Natura de Banyoles)
Tel 972 57 61 54
(dimecres 6 a 8 del vespre)

Pàgina web:
www.limnos.org

e-mail:
limnos@limnos.org

La Llúdriga
D.L.: GI 649-90

Impressió:
Impremta Palmada

Impres sobre paper reciclat

© dels autors

LIMNOS no ha de compartir
necessàriament les opinions
expressades en els articles
signats pels seus autors.

El tiratge d'aquesta revista és
de 500 exemplars, que s'envien
als socis de LIMNOS i a altres
entitats i la trobareu a la
biblioteca municipal de
Banyoles.

Han col·laborat en aquest
número:

Pilar Castel, Carles Feo,
Georgina Gratacós i
Moisés Jordi

Fotografia/muntatge portada:
Georgina Gratacós

AMB EL SUPORT DE

20 ANYS DESPRÉS, TOT SEGUEIX IGUAL

L'any 1984 se celebraven a Banyoles les primeres Jornades de l'Estany. Eren uns temps en què començaven a sorgir les primeres inquietuds mediambientals al nostre país. A Girona funcionava el Col·legi Universitari de Girona, com a extensió de la Universitat Autònoma de Barcelona, on els joves amb inquietuds naturalistes podien iniciar els seus estudis de biologia, i on els professors utilitzaven com a eina bàsica del seu sistema educatiu la conca lacustre de l'Estany de Banyoles i tot el seu potencial científic.

El moviment ecologista de la comarca, aleshores encara inexistent com a tal (només hi havia un intent d'assumir aquestes tasques des de la Secció d'Ecologia del Museu Darder), gairebé neix de les aportacions d'aquells científics i naturalistes que estudiaven la zona i que ens parlaven durant les jornades dels seus valors i les seves singularitats. De les conclusions d'aquelles jornades, en destaca el plantejament de la possibilitat de protegir l'espai amb la declaració d'un Paratge Natural d'Interès Nacional, figura superior al Parc Natural, tot i que també destaca el fet que els mateixos ponents ja es lamentaven de l'escàs suport econòmic per realitzar estudis i per tenir cura de l'entorn natural.

El 1990 es fan unes II Jornades de l'Estany, aquesta vegada centrades en el tema turístic, però ja molt menys reivindicatives i generals.

Vint anys després de la primera convocatòria, aquest 2004, les III Jornades de l'Estany ens parlen dels mateixos problemes de gestió, de la introducció d'espècies exòtiques per efecte de la globalització, de les mancances en la investigació del sistema de funcionament hidrològic i de la indefinició d'un projecte al voltant de l'Estany. Han passat vint anys i encara sents les mateixes propostes de protecció, donant com a excusa que no s'hagi avançat gens a la manca de recursos. Alhora, continuen les discussions sobre il·lusionants projectes de futur, que fa anys que estan sobre la taula, però que mai arriben més enllà.

Ens preguntem si realment han passat 20 anys, si realment ha estat tan minsa la millora en un període de temps tan llarg. És veritat que ara alguna cosa es mou, que s'ha fet un consorci per gestionar l'Estany, que hi ha recursos gràcies a un projecte Life de la Unió Europea, i que sembla que hi ha intenció de tirar endavant el Parc Natural. Al cap i a la fi, la participació activa dels ajuntaments de Banyoles i Porqueres en l'organització de les jornades a través del Consorci de l'Estany era precisament posar-se la medalla per aquest gran avenç que creuen haver aconseguit amb la seva bona gestió. Una gestió en la qual veuen més diners que no millores en la conservació del patrimoni natural.

Per això, tenim dubtes sobre el futur. Quedarà tot en una intenció, com sol passar a la nostra comarca? Saben diferenciar els polítics comarcals un Parc Natural d'un Parc Temàtic? Es decidirà el gruix de la població comarcal a valorar el nostre entorn amb el respecte que es mereix?

Potser les V Jornades de l'Estany, allà per l'any 2024, esdevinguin un moment de celebració de les millores aconseguïdes. O potser haurem fet tard en la conservació de molts dels espais naturals, o haurem perdut encara més patrimoni de la nostra comarca...i dedicarem les jornades a lamentar-nos de la nostra incapacitat per conservar el patrimoni.

LIMNOS

ACTIVITAT: PENJADA DE CAIXES NIU

Dia 27 de febrer, a les 10 h del matí.

Ens trobarem a l'Escola de Natura (Passeig de La Draga, 5-7, per anar a penjar caixes niu per als ocells.

Citacions de fauna

NOTICIARI FAUNÍSTIC DEL PLA DE L'ESTANY DEL 16 DE SETEMBRE A L'1 DE DESEMBRE DE 2004

El recull d'observacions d'aquesta tardor ha estat més escàs comparat amb altres anys, però s'han pogut veure moltes de les espècies típiques d'aquesta època. El pas d'ànecs migradors, com l'ànec cullerot, que és el més abundant, també el xarxet, l'ànec xiulador i algun morell de plomall, que no solen fallar mai durant el mes de novembre, han acompanyat les nostres visites a l'Estany. La presència de diversos exemplars d'ànec mandarí ha sigut una de les sorpreses de l'any perquè és una espècie que, si es comprova que són d'origen asilvestrat, és una observació que s'ha d'homologar a nivell estatal i registrar-la com a raresa. L'aparició primer d'un mascle, després d'un altre, i finalment d'una femella, de procedència incerta, fan dubtar si són exemplars escapats d'algun nucli zoològic, o procedents de les poblacions naturalitzades al centre-nord d'Europa. Dels ocells típicament hivernants destaca la formació del dormidor d'esplugabous, com cada any, a la zona de Can Morgat. Tot i això, aquest any els ocells típicament d'hivern han tardat molt a arribar degut al bon temps que ha fet aquesta tardor, i encara no s'han vist ocells com el pinsà borroner,

el lluer o el durbec. El que sí que es manté és una quantitat molt gran de gavians propera als 2000 exemplars, de les més altes dels últims anys. Entremig dels gavians s'han pogut veure gavines vulgars, però també el gavià fosc i la gavina menuda que passen molt desapercebuts entre la resta de gavians, però que són espècies bastant singulars a casa nostra. La troballa d'una becada morta a Serinyà va coincidir amb l'aparició de diverses becades trobades ferides o mortes a diverses grans ciutats, segurament van entrar en bloc a Catalunya en aquella setmana provinents de terres més nòrdiques. Les poques visites al riu Fluvià han donat bones observacions com l'àguila pescadora, observada durant l'activitat de Limnos a l'Illa de Fares, però també algun disgust com la mort a trets d'un collverd dins la Reserva de Fauna. Finalment altre cop hem comptabilitzat un gran nombre d'amfibis atropellats a la carretera que volta l'Estany, un problema important per a les poblacions de la nostra comarca.

L'ànec mandarí que va visitar l'Estany (Foto: Carles González i Peix).

Carles Feo i Quer

BA: Banyoles
EB: Estany de Banyoles
IF: Reserva de l'Illa de Fares

FO: Fontcoberta
PM: Pla de Martís
SE: Serinyà

Data 1: primera observació
Data 2: segona observació

Nom comú	Nom científic	Núm	Lloc	Zona	Data 1	Data 2	Observadors	Comentaris
F. Podicipedidae								
Cabusset	<i>Tachybaptus ruficollis</i>	1	EB	Els Desmais	01/10/04		CGPA	
Cabussó emplomallat	<i>Podiceps cristatus</i>	3	EB	Els Desmais	17/11/04		CFQA	Plomatge hivernal, un jove i un adult
Cabussó coll-negre	<i>Podiceps nigricollis</i>	1	EB	Cap de Bou	26/11/04	30/11/04	CFQA, CRXA	Plomatge hivernal, menjant al mig de la pista de rem
F. Phalacrocoracidae								
Corb marí gros	<i>Phalacrocorax carbo</i>	25	IF	Resclosa de Serinyà	10/10/04		CFQA, GGTA, NVCA, PCSA	Primera observació a la zona anotada
		2	EB		12/10/04		CFQA	Els primers de l'hivern
		11	EB	Can Morgat	29/10/04		CFQA	Després de fer diverses passes s'aturen per dormir als arbres de la riba
F. Ardeidae								
Espugabous	<i>Bubulcus ibis</i>	1	EB	Sobrevolant	27/09/04		CFQA, GGTA	Venia volant del Pla de Martís
		1	EB	Can Morgat	28/09/04		AJOA, CFQA	S'atura a can Morgat i després marxa en direcció sud
		44	EB	Can Morgat	30/10/04	01/11/04	CFQA	Dormint als arbres caiguts de la riba. Primera observació
		230	EB	Can Morgat	29/11/04		CFQA	El dormidor s'ha mogut de zona
F. Ciconidae								
Cigonya blanca	<i>Ciconia ciconia</i>	Estol	EB	Sobrevolant	26/10/04		JCXA	Des de la barca de passatgers
F. Anatidae								
Ànec mandarí	<i>Aix galericulata</i>	1	EB	Can Morgat	01/10/04	04/11/04	CFQA, CGPA	Un mascle. Cita pendent d'homologació pel Comitè de rareses
		2	EB	Desmais i Can Morgat	04/11/04	11/11/04	CFQA	Dos mascles. Algun dia pels Desmais
		2	EB	Can Morgat	16/11/04	01/12/04	CFQA, CGPA, XVPA	Un mascle i una femella junts
Ànec xiulador	<i>Anas penelope</i>	2	EB	Els Desmais	05/10/04		AJOA, CFQA, CGPA	
Xarxet	<i>Anas crecca</i>	1	EB	Els Desmais	17/11/04		CFQA	Una femella sola
Ànec coll-verd	<i>Anas platyrhynchos</i>	1	IF	Fares	10/10/04		CFQA, GGTA, NVCA, PCSA	Abatut per un caçador dins la Reserva de Fauna
Ànec cullerot	<i>Anas clypeata</i>	4	EB	Can Morgat	16/09/04		CFQA	Quatre femelles
		7	EB	Els Desmais	05/10/04		ACXA, CFQA, CGPA	
		1	EB	Can Morgat	25/10/04		AJOA, CFQA, EDNB	Mascle en plomatge d'eclipsi. Sortida de l'Escola de Natura de Banyoles
		6	EB	Els Desmais	14/11/04		CFQA	Dia de forta tramuntana, només un mascle
Morell cap-roig	<i>Aythya ferina</i>	4	EB	Zona nord	31/10/04		CFQA	
		3	EB	La Ravanera	06/11/04		CFQA, JPSA, XVPA	Des de la barca durant les Jornades de l'Estany
		3 a 5	EB	Els Desmais o a la zona nord	11/11/04	01/12/04	AJOA, CFQA, CGPA, XVPA	Visibles depenent del dia, 2 mascles i 3 femelles
Morell de plomall	<i>Aythya fuligula</i>	6	EB	Zona nord	17/11/04		CFQA	Separats, cinc i un de sol, s'ajunten a l'espantar-se
		2	EB	Els Desmais	17/11/04		CFQA	Una femella i un jove, amb plomatge hivernal

F. Accipitridae							
Aligot vesper	<i>Pernis apivorus</i>	6	FO	Passat Vilavenut	26/09/04	AJOA, CFQA	En un camp llaurat, en migració
Àguila calçada	<i>Hieraetus pennatus</i>	1	EB	Amaradors i Can Morgat	30/11/04	CFQA	De fase clara, amb una marca a l'ala
Àguila pescadora	<i>Pandion haliaetus</i>	1	IF	Sobrevolant	10/10/04	CFQA, GGTA, NVCA, PCSA	Remuntant el riu, bastant amunt
F. Charadriiformes							
Fredeluga	<i>Vanellus vanellus</i>	1	PM	Serinyà	23/09/04	AJOA, CFQA	Al mig d'un camp
F. Scolopacidae							
Becada	<i>Scolopax rusticola</i>	1	SE		09/11/04	JRSA	Trobat mort a dins el poble
F. Laridae							
Gavina menuda	<i>Larus minutus</i>	2	EB	Zona nord	16/10/04	CFQA	Un adult i un juvenil
Gavià fosc	<i>Larus fuscus</i>	1	EB	Zona nord	05/10/04	CFQA	De segon o tercer hivern, entre els gavians
		1	EB	Zona sud	13/11/04	CFQA	De tercer hivern entre els gavians argentats
Gavià argentat	<i>Larus michahellis</i>	360	BA	Ronda Monestir	23/09/04	CFQA	Últim dia observats dormint sobre les naus
		1784	EB		05/10/04	CFQA	Cens de gavians al vespre quan venen a dormir
F. Strigidae							
Òliba	<i>Tyto alba</i>	1	BA		25/11/04	CRXA, ECXA	Trobat ferit
F. Alcedinidae							
Blauet	<i>Alcedo atthis</i>	1	EB	La Draga	26/11/04	ECXA	
F. Remizidae							
Teixidor	<i>Remiz pendulinus</i>	2	EB	Can Morgat	01/11/04	CFQA	Entre canyissos
F. Laniidae							
Botxí meridional	<i>Lanius meridionalis</i>	1	PM	Serinyà	26/09/04	CFQA	
Altes espècies							
Mamífers							
Visó americà	<i>Mustela vison</i>	1	EB	Bar Aquàrium	16/10/04	JCXA	Passejant-se per la terrassa del bar
Reptils							
Serp blanca	<i>Elaphe scalaris</i>	1	BA	Puig de la Fontpudosa	27/09/04	JTGA	Un juvenil trobat mort en una casa
Serp verda	<i>Malpolon monspessulanum</i>	2	EB	Els Amaradors	27/09/04 28/04/04	GGTA	Atropellades a la carretera de circumval·lació
Amfibis							
Gripau comú	<i>Bufo bufo</i>	3	EB	Carretera circumval·lació	12/10/04 31/10/04	GGTA	Atropellats a la carretera
Gripau corredor	<i>Bufo calamita</i>	28	EB	Carretera circumval·lació	12/10/04 21/11/04	GGTA	Atropellats a la carretera
Gripau pintat	<i>Discoglossus pictus</i>	32	EB	Carretera circumval·lació	12/10/04 01/11/04	GGTA	Atropellats a la carretera
Reineta	<i>Hyla meridionalis</i>	5	EB	Carretera circumval·lació	31/10/04	GGTA	Atropellats a la carretera

Observadors: AJOA= Anna Julià i Olivé, CFQA= Carles Feo i Quer, CGPA= Carles González i Peix, CRXA= Concepció Riera, ECXA= Elena Constants, EDNB= Escola de Natura de Banyoles, GGTA= Georgina Gratacós i Teixidor, JCXA= Joan Coromines, JPSA= Joan Pontacq i Seguranyes, JRS= Josep Roura i Sala, JTXA= Josep Tarrús i Galter, NVCA= Neus Vila i Cruells, PCSA= Pilar Castel i Soler i XVPA= Xavi Vila i Portella.

Activitats

CENS D'OCELLS AQUÀTICS HIVERNANTS

9 de gener. Cens d'ocells aquàtics al riu Fluvià, des d'Esponellà fins a l'Illa de Fares.

Lloc i hora: 8 h del matí a Correus de Banyoles. Hi anirem amb cotxes particulars. Farem un recorregut al costat del riu i fins a Fares, durant el qual comptarem tots els ocells aquàtics i rapinyaires que veiem.

16 de gener. Cens d'ocells aquàtics a l'Estany de Banyoles.

Farem la volta a l'Estany i comptarem tots els ocells que veiem.

Lloc i hora: 8 h del matí a davant el Club Natació Banyoles.

No es necessita experiència, ni coneixements sobre els ocells. Aconsellem portar uns prismàtics, una guia d'ocells, si en teniu, roba d'abric i esmorzar. Algun altre dia farem un cens dels esplugabous i dels gavians, al vespre, quan van a l'Estany per dormir. Si esteu interessats a participar-hi, contacteu al tel. 646 84 70 99.

L'ORNITOLOGIA. EL MÓN DELS OCELLS

Curset bàsic per conèixer les espècies més habituals a casa nostra, la seva biologia, la vida i els costums, les migracions, els cants; i com i a on gaudir de l'observació dels ocells a la comarca. Dues classes teòriques amb diapositives i dues de pràctiques de camp: una sortida a l'Estany de Banyoles i un anellament científic d'ocells.

Dates: Dilluns 14 i dijous 17 de febrer (al Centre Cívic de Banyoles, de 20:00 h a 21:30 h). Dissabtes 19 i 26 de febrer sortides de camp (per acabar de concretar amb els assistents).

Col·laboren: Museu Darder i Escola de Natura de Banyoles

Preu: 20 € (socis de Limnos: 15 €).

Inscripcions al telèfon 972 57 44 67 del Museu Darder (de dilluns a divendres, de 8:30 h a 14:00 h).

Més informació a limnos@limnos.org i al telèfon 646 84 70 99.

Gavina. Foto (Carles Feo).

Notícies

Georgina Gratacós

Recordem a l'Ajuntament de Banyoles que cal valorar el patrimoni de la zona de Sota Monestir. A finals d'estiu, ens vam assabentar de la possibilitat que es redacti un projecte parcial per a la zona de Sota Monestir, a Banyoles. Per això vam creure convenient recordar, una vegada més, a l'Ajuntament que es tracta d'un espai on hi ha interessants elements patrimonials, tant naturals com culturals, bàsicament relacionats amb la zona dels recs i horts, i que s'ha de tenir en compte la necessitat de conservar aquest patrimoni en cas que es vulgui engegar qualsevol projecte urbanístic. Uns dies després, vam rebre una sorprenent carta de l'Ajuntament de Banyoles amb un

acord de desestimació d'una al·legació, justificant-lo per haver-se presentat fora de termini. I diem sorprenent perquè la nostra instància no era cap al·legació a cap projecte, ja que aquest no existeix, ni s'ha posat a exposició pública (que en tinguem notícia). En veure que l'escrit se'ns dirigia amb justificants merament urbanístics, vam fer un segon pas i vam enviar còpia de la nostra instància original a les Àrees de Patrimoni Cultural i Natural, respectivament, de l'Ajuntament de Banyoles, per assegurar que es compleixi la transversalitat tan necessària en aquesta mena de propostes, en què es veuen afectats valors patrimonials culturals (usos), socials (horts), històrics (recs) i naturals (biodiversitat). Esperem doncs, que a l'Ajuntament de Banyoles es comencin a plantejar que cal la participació de diverses àrees municipals en els projectes territorials, i que no s'ha de confiar tot el futur del territori només a l'àrea d'Urbanisme.

Georgina Gratacós

Les empreses banyolines, suspeses en Llicència Ambiental. A primers de tardor, l'entitat Fa Pudor va sol·licitar a l'Ajuntament de Banyoles informació sobre la Llicència Ambiental de les empreses que havien estat denunciades per pudors. En la resposta del consistori, Fa Pudor es va assabentar que, en aquells

moments, Tecnopiel era l'única de les set empreses locals que disposava de Llicència ambiental, que quatre tenien la llicència en tràmit (Escorxador Roca, Juncà Gelatines, Especialitats Costa i Nutrex), i que tres més només tenien la llicència com a activitat classificada, però no havien demanat la llicència ambiental (Acabats del Terri, Triperia Costa i Escorxador Municipal). La Llei que demana que es tingui aquesta llicència és de 1998, i en ella es reclamava inicialment disposar de la llicència abans de 2004. Encara que posteriorment es va decidir prorrogar el plaç fins a l'any 2007, és extremadament curiós que les empreses tardin tant a decidir-se a iniciar aquesta mena de tràmits. Com ho és també que a l'endemà mateix que Fa Pudor fes públics aquests resultats, comencessin a replicar algunes d'aquestes empreses, acusant a Fa Pudor de mentir. El millor del cas és que la informació de Fa Pudor, com la que hem posat més amunt, es basa en una carta firmada pel senyor alcalde en resposta a la sol·licitud de l'entitat. Ara que tampoc deixa de sorprendre veure que l'Escorxador Municipal,

que encara que és municipal té la gestió cedida a privats, sigui una de les empreses que no compleix ni de bon tros la Llei. ¿"En casa del herrero, cuchillo de palo" o "Feta la llei feta la trampa".?

Canvi de nom de l'entitat. L'Assemblea Extraordinària de Limnos celebrada el 7 d'octubre va debatre, entre d'altres temes, la proposta, presentada per la Junta, de canvi de nom de l'entitat, en concret pel que fa a l'àmbit de referència. Es proposava canviar el nom Limnos. Associació de Defensa del Patrimoni Natural de Banyoles i Comarca per Limno. Associació de Defensa del Patrimoni Natural del Pla de l'Estany. La proposta va generar un interessant debat entre els partidaris de canviar el nom per adequar-lo a la toponímia actual de la comarca i els partidaris de mantenir Banyoles i Comarca, al considerar que Pla de l'Estany no respon als límits de la comarca natural. Finalment, sotmesa a votació, la proposta de canvi de nom fou acceptada.

En l'Assemblea també es va decidir el canvi de coordinador de l'entitat, càrrec que fins ara assumia Carles Feo, que ha estat substituït per Moisès Jordi. Carles Feo continua com a vocal de la Junta de Limnos.

Carles Feo

La degradant adequació dels recs i rieres de Banyoles. "Ja s'ha adequat la Riera Canaleta". Aquest era el titular d'una notícia de la revista de l'Ajuntament de Banyoles, "El Pregoner", l'octubre de 2004. Una altra vegada, el consistori banyolí ha estat incapaç de fer les coses ben fetes, deixant la riera Canaleta encara pitjor

del que ja estava, que ja és dir. Si bé les millores en l'asfalt i l'enllumenat del barri de Canaleta que s'han fet es poden considerar bastant positives, qualificar el desastre que han organitzat a la riera com a actuació de protecció i neteja dels talussos per protegir-los de l'erosió és gairebé un acte de cinisme. S'ha eliminat la vegetació de ribera existent, formada per uns magnífics freixes de grans dimensions, i s'ha substituït per unes mates de farigola que encara han de créixer, i que ni fan de bosc de ribera, ni fan ombra, ni amb les arrels filtren la porqueria que, això sí, continua baixant per la llera. Per què doncs la notícia d'"El Pregoner" diu que s'ha enjardinat les parts superiors amb vegetació autòctona de ribera? Autòctona no hi ha dubte que ho és, però també més de secà que de ribera. La pudor de la riera, causada per clavegueres connectades al col·lector de desguàs de l'Estany, ja s'ha convertit en crònica, demostrant que la regidoria de medi ambient de l'ajuntament banyolí s'ha rendit sense presentar batalla davant la dificultat d'eliminar les aigües residuals d'allà on no han de ser. És contradictori que protegem l'Estany i que la riera Canaleta, que s'hauria de nodrir totalment de les magnífiques i netes aigües de l'Estany de Banyoles, emmalalteixi nodrint-se de les aigües residuals dels barris de Banyoles situats entre la Vila Olímpica, el carrer Sant Mer i Mas Palau. Això sí, es pot dir que la població s'implica en l'abastiment d'aigües (residuals).

Però no només és la pudor generada per la mala gestió urbanística, sinó que les pedres col·locades als marges de la riera, que fan d'escullera, són un niu perfecte per a les rates i ideals per al creixement de matolls. En aquests moments ja comencen a rebrotar les canyes americanes i d'altres plantes oportunistes, formant una vegetació que res té a veure amb la de ribera. A més, en lloc d'apropar la riera al barri, i utilitzar-la com un vincle d'unió cap a

l'Estany i de connexió entre barris, s'ha delimitat amb una poc coherent tanca de fusta i s'ha fet un carril bici ridícul. És que una riera amb arbres al voltant és una cosa menys ecològica que un carril bici? Ara ningú es pot acostar a l'aigua, i en cas de caure-hi és més perillós que abans (et pots trencar la closca o agafar una infecció). Ja només falta tapar la riera per sobre per acabar la feina i aïllar l'Estany de qualsevol possible connexió biològica amb el Terri. El que s'ha de fer és recuperar la qualitat de la seva aigua actuant decididament contra els abocaments, i naturalitzar-la en lloc de convertir-la en una claveguera. En aquesta zona encara hi canten els tòtils, hi caça el mussol i s'hi passegen ciutadans i ciutadanes de Banyoles que han de viure de cara al riu, però que en realitat viuen de cara a una claveguera. Per això demanem respecte per a la Canaleta i actuacions per millorar-la, no per destruir-la. D'opcions, n'hi ha. I si no, escriviu "bioenginyeria" al cercador d'internet i veureu que fàcil és trobar-ne.

Victor Puig

Visita al riu Fluvià: entre l'alegria per la recuperació del riu després del vessament i la frustració per la cacera en una zona protegida.

El diumenge 10 de novembre vam realitzar l'habitual visita d'inspecció al riu Fluvià, en un tram de l'Illa de Fares entre Maià de Montcal i Serinyà dins el Projecte Rius. Vam poder comprovar de

primera mà la bona recuperació del riu després de l'abocament de fuel del passat mes de juny. La zona més afectada era el braç mort de l'antiga Illa de Fares que, pel poc nivell d'aigua que hi havia i la poca circulació, feia una lleugera olor d'hidrocarbur, present també en l'escorça d'algun arbre de la riba. Més que les restes del vessament en l'aigua, quedaven rastres del pas dels qui van aconseguir aturar-lo en les ribes i les zones d'accés, encara que la vegetació herbàcia començava a recuperar terreny per sota les marques del pas de vehicles pesants.

L'aigua, però, presentava un bon aspecte, les taques d'oli a la superfície eren poques i fins i tot vam fer una pesca de macroinvertebrats on vam aconseguir una variada representació de cargols d'aigua, gambetes, sangoneres, escarabats, efímeres, tricòpters i larves de mosquit.

Quan ja festejàvem la bona notícia, uns trets d'escopeta van ressonar molt a prop nostre, fent aixecar un estol d'ànecs collverds. Gairebé encara no havíem reaccionat quan en vam veure caure un a uns escassos 15 metres a davant nostre, a dins la Reserva de Fauna Salvatge de l'Illa del Fluvià, on la cacera està prohibida. Vam recuperar l'animal, un mascle jove, abans que no hi pogués arribar el caçador, a qui vam recriminar la seva presència en una zona lliure de cacera. Vam confiscar l'ànec com a prova per comunicar els fets als agents forestals i per evitar que el caçador tingués el seu trofeu. El caçador, un jove que ens va dir que era de Besalú, ens va dir també que desconeixia els límits de la Reserva i que ignorava que estés incomplint la normativa, no fent altra cosa que demostrar la manca de rigor, sensibilitat i compromís amb la legislació que tenen alguns membres d'aquest col·lectiu. Aquest any han estat diverses les denúncies fetes pels agents rurals per cacera a dins aquesta zona protegida, i no és el primer cop que des de Limnos ho denunciem. Com a cert consol podem dir que la nostra presència i la recriminació al caçador va servir perquè els altres deixessin de disparar i abandonessin la zona, per la qual cosa, almenys, ens vam sentir útils en la protecció efectiva de la fauna, i possiblement vam aconseguir salvar alguna potencial víctima. Esperem que no hi tornin, sabent que ens hi

podem trobar. Quant els trets van parar, i a la mateixa zona, vam poder gaudir de la presència d'espècies com la granota verda, el blauet, el xoriguer, cinc bernats pescaires, una trentena de corbs marins grossos, diversos aligots i una àguila pescadora remuntant el riu.

Al·legacions al PALS de Banyoles. El mes d'octubre Limnos va presentar vuit al·legacions al Pla d'Acció Local per a la Sostenibilitat (PALS) de Banyoles. Pensem que la filosofia general del PALS és positiva i recull reivindicacions que la nostra entitat comparteix i que, fins avui, no s'havien tingut prou en compte com la necessitat de realitzar una planificació urbanística i territorial supramunicipal, la protecció i promoció dels espais d'horta lligats a la xarxa de recs i la restauració dels boscos periurbans de Can Puig i els Casalots.

No obstant trobem a faltar una major concreció en moltes de les accions, principalment en els aspectes que fan referència a la mobilitat sostenible, la recuperació del patrimoni cultural, la gestió dels espais verds i la millora de la gestió ambiental a l'Ajuntament. És per això que temem que l'Agenda 21 s'acabi convertint en un conjunt de bones intencions sense possibilitat de fer-se realitat. D'altra banda lamentem que, en determinats aspectes, s'hagin menystingut les conclusions obtingudes del procés participatiu. En les al·legacions presentades demanàvem, entre altres aspectes, requalificar les hortes vinculades a la xarxa de regadiu de Sota Monestir i Guèmol per tal que esdevinguessin sòl no urbanitzable; garantir l'accés públic al Bosc dels Casalots i restaurar l'antiga Bassa de les Canameres; incloure en el catàleg de patrimoni la Farinera de Betlem, un antic molí paperer del segle XVIII reconvertit en farinera a principis del XX i regular especialment el soroll i la contaminació lumínica al front d'Estany.

Finalment el ple de l'Ajuntament de Banyoles va decidir el 2 de novembre estimar sis de les al·legacions presentades per Limnos i desestimar-ne dues, concretament les que feien referència a la protecció de Sota Monestir i Guèmol i a la regulació específica de la contaminació lumínica al front d'Estany.

Georgina Gratacós

Limnos participa en les III Jornades de l'Estany del 3 a l'11 de novembre.

Les jornades van començar amb una sèrie de xerrades de caire divulgatiu sobre l'Estany, que es van fer als centres cívics de Banyoles i de Porqueres, però el plat fort de les jornades

es feia a les instal·lacions del Club Natació Banyoles i era la celebració del VIII Seminari de Gestió Ambiental de la Institució Catalana d'Història Natural (ICHN), dedicat a la "Conservació i ús públic de la zona lacustre de Banyoles", els dies 5, 6 i 7 de novembre. En aquest seminari es van realitzar diverses comunicacions per part de científics, tècnics i experts que van tractar aspectes com la introducció d'espècies exòtiques, l'ordenació del territori o les activitats recreatives i esportives. L'últim dia dels dos i mig que va durar el seminari va estar dedicat a diferents casos de projectes Life de Catalunya i València. Limnos va realitzar el dissabte al matí una comunicació durant la qual es va presentar una proposta d'ordenació dels espais naturals de la conca lacustre de l'Estany de Banyoles. Aquesta proposta estava basada en el manifest signat per cinc entitats socials del Pla de l'Estany a favor d'un Parc Natural que englobés gran part de la zona lacustre de

Banyoles-Besalú, incloent zones com Rocacorba i el riu Fluvià. De totes les xerrades, en van sorgir conclusions molt interessants, com ara la prevenció que s'ha de fer per evitar la introducció del musclo zebra i el silur, espècies exòtiques molt perilloses, a l'Estany de Banyoles, tot i que es va comprovar que la zona ja és ara una àrea afectada molt negativament per la presència d'espècies foranes introduïdes, tant d'animals com de plantes. També es va reclamar la necessitat de fer més estudis hidrogeològics i augmentar el coneixement sobre la quantitat d'aigua que entra a l'Estany, quin camí segueix, el problema de la sobreexplotació de l'aqüífer i un major control sobre els cabals dels recs i el nivell de l'aigua. Dos debats interessants, sorgits de diferents comunicacions, van ser el relacionat amb la gestió de la pesca (amb la intervenció de representants de la federació d'associacions de pescadors esportius i d'investigadors de la Universitat de Girona) i el debat referent al model turístic que caldria potenciar a la comarca, aquest bastant discutit. Altres intervencions destacades van ser les que van parlar del valor dels recs com a patrimoni natural, social i històric, i de la fragmentació dels espais naturals, utilitzant l'estanyol intermitent d'Espolla i totes les amenaces que l'envolten com a fil conductor. Cal citar també l' emotiu record que el biòleg Salvador Sarquella va dedicar, al final del seminari, a Ramon Margalef, mort a principis d'aquest any, i que va ser el primer a adonar-se del gran interès científic de la conca lacustre, ja als anys 40 del S. XX, i va difondre els seus valors, bàsicament en relació a la limnologia, entre la comunitat investigadora. Des de Limnos coincidim en la necessitat de reivindicar la importància de la figura de Margalef per la comarca, que s'hauria de fer en el lloc més adient, és a dir, en els espais del remodelat Museu Darder.

Malauradament, aquest contingut tan interessant no va tenir el seguiment que hauria calgut per part de la població local i comarcal,

com ja sol ser habitual en aquesta mena d'activitats. A banda, va quedar demostrat que el sistema de difusió utilitzat va ser poc efectiu.

El debat i les conclusions sorgides d'aquestes jornades seran incloses en una publicació promoguda per la ICHN.

Un any més sense política de recs. Malgrat les bones intencions dels programes electorals, un any més els recs han seguit sense una gestió integral que asseguri la seva recuperació i integració al teixit urbà a partir de les seves

potencialitats naturals, socials, històriques i culturals. Les poques actuacions o projectes que s'hi ha realitzat han estat majoritàriament negatius com el soterrament d'un tram del rec dels Xucladors el mes de juliol i d'un tram del rec Major prop del barri de la Farga el mes de setembre o la previsió d'aparcaments al costat del rec Major, a Can Quim del Rec. L'únic aspecte positiu que ha aparegut aquest any és el projecte de recuperació d'un tram del rec Major als carrers Abeurador i Born, en el marc del projecte de remodelació de la Plaça Major.

Esperem que aquesta situació canviï radicalment el 2005 i s'aposti per la redacció del Pla Especial de Recs i per realitzar una política realment ambiciosa que faci dels recs i el seu patrimoni associat un element cada cop més present al teixit urbà.

Activitats

PROJECCIÓ DE L'AUDIOVISUAL "ENTRE LLUM I OMBRES"

Divendres 18 de març de 2005

Lloc: Centre Excursionista de Banyoles

Hora: 22.00 h

Organitzen: Limnos i Centre Excursionista de Banyoles

El vídeo està realitzat per Narcís Rubio i Marta Palmada, membres de l'Ateneu Naturalista de Girona, i està gravat al riu Ter, a la zona del congost de Sant Julià de Ramis i a la desembocadura del riu Terri. Aquesta és una gravació molt lluïda produïda per uns aficionats als documentals de natura que, d'una forma agradable, ens mostraran imatges sobre la natura d'una zona molt poc coneguda i valorada. Hi veurem espècies com el duc, la tortuga d'aigua, l'abellerol i el collverd, tot amenitzat per una música de fons molt adequada. Abans de la projecció, membres de l'Ateneu Naturalista ens explicaran quina és la seva tasca a la ciutat de Girona i quines activitats realitzen. Durant la presentació de l'audiovisual, parlarem dels problemes del Terri al pas per la comarca i veurem com, fins i tot en un petit riu com aquest, es poden obtenir imatges de natura ben boniques.

I tu, què fas pel teu entorn?

Creus en la **sostenibilitat** com a millor alternativa de futur?

Creus en els **valors naturals** i paisatgístics del Pla de l'Estany?

Penses que som els ciutadans els que hem de fer el primer pas per millorar la **societat**?

Penses que el que podem fer tots i **cadascun** de nosaltres suma?

Si has contestat sí a totes o alguna d'aquestes preguntes, és que penses com Limnos. Fes-te soci per col.laborar amb nosaltres.

Els socis de Limnos poden assistir a les reunions de la Junta, aportar propostes de millora de l'entitat i reben quatre trameses anuals, per correu, a casa seva, amb la revista "La Llúdriga" i altres informacions d'interès.

QUOTA D'INSCRIPCIÓ ANUAL

- Fins a 18 anys: 10 euros Soci protector: 36 euros (mínim)
- Quota normal: 20 euros Altres:euros

VERD

Baixa notablement el número de caçadors a les comarques gironines. Hem llegit al diari que hi ha un descens d'uns 300 caçadors per any. La gran majoria són persones de certa edat que no han aconseguit superar les revisions mèdiques que cal realitzar per renovar el permís d'armes. Aquesta és una bona notícia per a tota la resta d'usuaris dels espais naturals (excursionistes, ciclistes, buscadors de bolets,...), que d'aquesta manera podran realitzar les seves aficions de forma més segura. Tot i això, el volum de caçadors a Catalunya és encara molt important, amb unes 100.000 persones, de les quals 15.000 són gironines.

Segons el president de la Federació Catalana de Caça, Antoni Quer, hi ha un perill de més proporció de baixes en el futur, ja que la mitjana d'edat dels caçadors és de 55 a 60 anys. Segons ell, sense caçadors no hi haurà una bona gestió de la fauna, opinió que no compartim, ja que aquesta gestió de què parla no ha portat més que problemes, amb introducció d'espècies domèstiques al medi natural per facilitar el cobrament de peces o la utilització de trampes i verins per "controlar" els depredadors naturals, que han provocat problemes com la proliferació dels porcs senglars. Esperem que vagi baixant l'interès per l'activitat cinegètica i que els joves es vagin decantant per altres formes de gestió, com poden ser la investigació i l'estudi de camp, que portin cap al reequilibri de les relacions ecològiques als espais naturals.

NEGRE

Per la nova marca i campanya publicitària de l'Ajuntament de Banyoles, "Una volta a l'Estany", amb un adhesiu, tríptics i sant tornem-hi que no ha passat res. Aquesta no és res més que una altra de les inútils campanyes turístiques en què s'entreté la regidoria de Promoció Econòmica banyolina, una altra campanya que s'afegeix a les que realitza pel seu compte el Consell Comarcal del Pla de l'Estany. Sense cap mena de criteri, sense cap inversió en millores, es malgasta bona part del pressupost destinat al turisme per justificar part de la feina dels polítics. Cada any es gasta un munt de diners per promocionar el mateix d'una forma descaradament ineficaç, descoordinada i sense cap unitat de criteri ni d'imatge, ni de promoció, ni de ciutat, ni de comarca. Aquesta vegada han abocat els diners en un producte que ni tan sols ha necessitat senyalització, en una oferta amplament utilitzada per la població, però sense massa sentit per als visitants foranis. Han basat la promoció en el que no hauria de ser: la volta a l'Estany com a únic atractiu de la ciutat. Quin sentit té mantenir l'oferta existent i no intentar millorar-la lligant les diferents ofertes turístiques que creixen per la comarca?

Per una banda, es promociona la destinació turística-esportiva; per l'altra, els equipaments culturals funcionen de forma precària i descoordinada, mentre les diferents administracions promouen activitats turístiques cadascú pel seu compte... ¿Quan aprendran que si volem que la gent vingui a visitar-nos s'han de gastar els diners en tenir en condicions cada punt amb atractiu? Quan es decidiran a invertir en tenir cura del paisatge ajudant a mantenir l'agricultura i la ramaderia tradicionals i en recuperar el patrimoni que tenim abandonat (els recs, els estanyols, la Farga, la Llotja del Tint, l'estany intermitent d'Espolla, l'espai de Rocacorba,...). Potser que la propera vegada es fomenti l'oblit del patrimoni. Augurem uns bons resultats!

- Vull col.laborar amb Limnos:
- Només econòmicament
 - Participant en les activitats
 - Fent tasques de voluntariat
 - Realitzant vigilància ambiental

Nom i Cognoms

Adreça Població

Data de naixement Telèfon

Professió e-mail

Vull rebre informació per e-mail.

DOMICILIACIÓ BANCÀRIA

En/Na demana al banc o caixa

Que atengui amb càrrec al seu compte núm.:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

els rebuts que li presentarà LIMNOS (Associació de Defensa del Patrimoni Natural del Pla de l'Estany).

Atentament (signatura)

CARA o CREU?

EL CATALÀ, LLENGUA NECESSÀRIA?

Si tots parlem en català als nouvinguts, tindran interès a aprendre'l ja que veuran que és útil per viure al nostre país.

Als nouvinguts, quan arriben a parlar en català, ho perceben com un fet lògic i normal: és la llengua del país. Parlar-los en català no és sinó l'expressió d'una acollida cordial, d'un tracte d'igual a igual. La dificultat normal d'entendre'l i parlar-lo desapareixerà ràpidament si es donen constantment ocasions per fer-ho en el treball, al carrer, a les botigues...

tu tries!

Amb aquesta imatge finalitza la participació en la campanya "Cara o creu? Tu tries!", amb la qual Limnos ha col.laborat al llarg de tot l'any 2004.